

Recreatie en toerisme 2030

- Centrumgebied
- Versterken recreatief groen
- Nieuwe fietsverbinding
- Fietsverbinding versterken
- Voetverbinding langs watergang
- Versterken voet- / fietsverbinding
- Toeristisch overstappunt
- Water recreatie
- Dagrecreatie
- Groene verblijfrecreatie
- Natuurgebied
- Stadshotel
- Nieuwe fietsveer

Aangezien de aantrekkelijkheid van het centrum van Zevenaar om te verblijven (ook als uitvalsbasis voor diverse recreatieve activiteiten) zal toenemen, zijn er hier kansen voor een stadshotel. Gelet op de toegenomen behoefte aan Bed and Breakfast overnachtingen, zal de gemeente Zevenaar actief communiceren over de mogelijkheden voor het starten van een B&B verblijfsaccommodatie. Ook in het buitengebied.

Bestaande recreatieondernemers moeten hun bedrijf financieel gezond en duurzaam naar de toekomst toe voort kunnen zetten. Dit betekent dat zij onder andere de meerwaarde inzien van kwaliteitsinvesteringen in hun bedrijf. Zevenaar faciliteert ondernemers daarbij zoveel mogelijk.

c) Verbreding van de recreatiemogelijkheden

Door de toenemende vrije tijd zal de mens steeds meer geld over hebben om vermaakt te worden. De gemeente Zevenaar wil daarom leisure-achtige ontwikkelingen faciliteren. De doelgroep en locatie is hierbij van belang. Leisure-achtige ontwikkelingen kunnen ook versterkend werken voor het centrum van Zevenaar. Locaties die deze potentie hebben genieten daarbij de voorkeur.

Daarnaast ziet de gemeente Zevenaar mogelijkheden voor een toeristisch recreatieve trekker. Een geschikte locatie hiervoor is het gebied "Spoorallee" (met een bezoekersaantal van 200.000 personen of meer op jaarbasis of een landelijke aantrekkingskracht).

Door de toenemende behoefte aan landschap- en groenbeleving zijn er ook kansen voor:

- De beleving van het buitengebied in de eigen woonomgeving: door ommetjes rondom de verschillende kernen, in/vanuit het centrum Zevenaar en in de toekomstige A15-zone;

- Verbreding van waterrecreatie (meer toegankelijke locaties) en verdiept (meer variatie);
- Vanuit de Liemers (met de gemeente Zevenaar als middelpunt) is het vrijetijdsaanbod in de aangrenzende regio's (Arnhem, Veluwezoom, Achterhoek, Gelderse Poort en Duitsland) goed bekend (communicatie) en goed fysiek bereikbaar. Bij voorkeur via een aantrekkelijke recreatieve route;
- Ontwikkeling Koppenwaard als natuur/externsief recreatiegebied;
- Verbinden en versterken van diverse recreatieve voorzieningen door gebiedsontwikkeling. Dit kan in samenwerkingsverband tussen publieke en private partijen. Bijvoorbeeld in het gebied Breuly, Panovenpark in relatie tot elkaar en Recreatieoord De Panoven, maar ook met Landgoed Huys Sevenaer;
- Door toenemende verstedelijking stijgt de vraag naar stedelijke uitloopgebieden. Recreatie kan hier een plek krijgen. Kansen liggen hier bij de komst van de A15, ten westen van Zevenaar;
- Centrale verkooppunt voor streekproducten gekoppeld aan het Stadspark met stadsboerderij en proeflokaal. Dit is mogelijk bij Landgoed Huys Sevenaer, gekoppeld aan het Gimbornhof;
- Recreatieve ontwikkelingen, in aansluiting op het recreatiegebied de Nevelhorst in Didam, bijvoorbeeld ter plaatse van de voormalige vuilstort de Zweekhorst;
- Daar waar mogelijk ondersteunen van recreatief medegebruik in het buitengebied bijv. B&B, kaasboerderij en theeschenkerij;
- Opnemen van beleefbare cultuurhistorie als aandachtspunt in nieuw toeristisch beleid.

De gemeente Zevenaar heeft het voornemen om een Toeristisch-Recreatief Ontwikkelingsplan (TROP) op te stellen.

5.7 Cultuurhistorisch erfgoed in Zevenaar van 2030

Cultuurhistorie leeft. De inwoners van de gemeente zijn trots op hun verleden en de overblijfselen daarvan. Veel van deze overblijfselen zijn als bijzondere plekken te herkennen en te beleven in het landschap. Dit komt omdat de karakteristieken van het cultuurlandschap bewaard, beschermd en versterkt zijn. De karakteristieke oude structuren van wegen, dijken, waterwegen, verkavelingen zijn samen met veelal oude lintbebouwing en hagepaden dragers van het landschap. De monumenten zijn herkenbare typering van een bepaalde tijd en zijn in goede staat van onderhoud. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden alle karakteristieke meegewogen, waardoor ook het nieuwe herkenbaar is als typisch van deze streek, regio of plek. Met de toegenomen diversiteit, neemt ook de kwaliteit in de leefomgeving toe

Hoofddoelen cultuurhistorie

Om de beschreven geambieerde toekomstige situatie voor Zevenaar te bereiken zijn de volgende hoofddoelen van beleid geformuleerd. Deze sluiten (in de uitwerking) aan bij de algemene Kernopgaven: verbinden, diversiteit en kwaliteit:

a) Beschermen, bewaren en versterken van de monumenten

Concreet moeten op het gebied van cultuurhistorie het aantal elementen met een beschermde monumentenstatus uitgebreid worden.

- Er wordt gewerkt aan uitbreiding van de monumentenlijst met na-oorlogse objecten uit de wederopbouw. Onderzocht wordt wat hierbij beschermd moet blijven.

- Met het afronden van een inventarisatie van wederopbouwobjecten en de plaatsing van dergelijke objecten op de monumentenlijst is de lijst nog niet compleet. In de toekomst worden ook weer nieuwe behoudenswaardige gebouwen gebouwd. Met het loslaten van de eis dat gebouwen minstens 50 jaar oud moeten zijn voordat zij een monumentenstatus krijgen, is het mogelijk om al in een vroeg stadium de jonge karakteristieke gebouwen te inventariseren en te beschermen.
- Het inventariseren en uiteindelijk beschermen van groene elementen, zoals parken, verkavelingen, hagen, bomenrijen en dergelijke draagt bij aan de beleving van het cultuurlandschap.
- Ook het instrument van beschermde stads- & dorpsgezichten zal bijdragen aan een versterking van de cultuurhistorie.
- Verder wordt nagedacht over de herbestemming van grote karakteristieke beeldbepalende objecten: behoud door ontwikkeling. Voor het behoud van met name grotere objecten is het van levensbelang dat zij een functie hebben om verval en sloop te voorkomen. Zevenaar zet in op het BAT-terrein. Herbestemming van oude gebouwen heeft meerdere voordelen: erfgoed blijft bewaard, het is duurzaam en het heeft een recreatieve waarde.
- Het spreekt voor zich dat een duidelijk vergunning- en subsidiebeleid onontbeerlijk is.

b) Monumenten altijd als onderdeel van hun omgeving beschouwen

Bij voorkeur moeten beeldbepalende en monumentale objecten / elementen versterkt worden in hun ruimtelijke setting. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden zij gezien als kansen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteiten en zijn daarbij niet

los te zien van de omgeving. Het leidt tot een duurzamer plan en een prettige verblijfsruimte. Het leidt ook tot een grotere diversiteit en herkenbaarheid van plekken/ruimtes.

c) Ontwikkelen van een cultuurhistorische waardenkaart

Cultuurhistorie heeft inmiddels een volwaardige plaats gekregen binnen ruimtelijke ontwikkelingen. Een historische waardenkaart, met een inventarisatie van de cultuurhistorische structuren en elementen, is voor een goede afweging een noodzaak. Het vergroot de consistentie binnen de afwegingen. Het vergemakkelijkt ook de afweging. Maar het zal wellicht ook leiden tot een versterking van bestaande grotere structuren, zoals landgoed zones, dijken, wegen, verkavelingspatronen.

Cultuurhistorie vormt een volwaardige plek bij de ontwikkeling van het landschap. In het verleden zijn veel elementen en oude routes verloren gegaan. Bij veranderingen in het landschap vormt de cultuurhistorie een belangrijke pijler bij de ontwikkeling van gebieden. Oude historische elementen en structuren moeten weer herkenbaar worden gemaakt. Deze vormen verbindende schakels tussen de verschillende landschapstypen en legt een belangrijke relatie met recreatie.

De door de provincie ontwikkelde “relicten en kansenkaart” voor de Rijnstrangen en het gebied ten zuiden en ten oosten van Zevenaar is een van de uitgangspunten bij het ontwikkelen van een cultuurhistorische waardenkaart voor de gemeente Zevenaar.

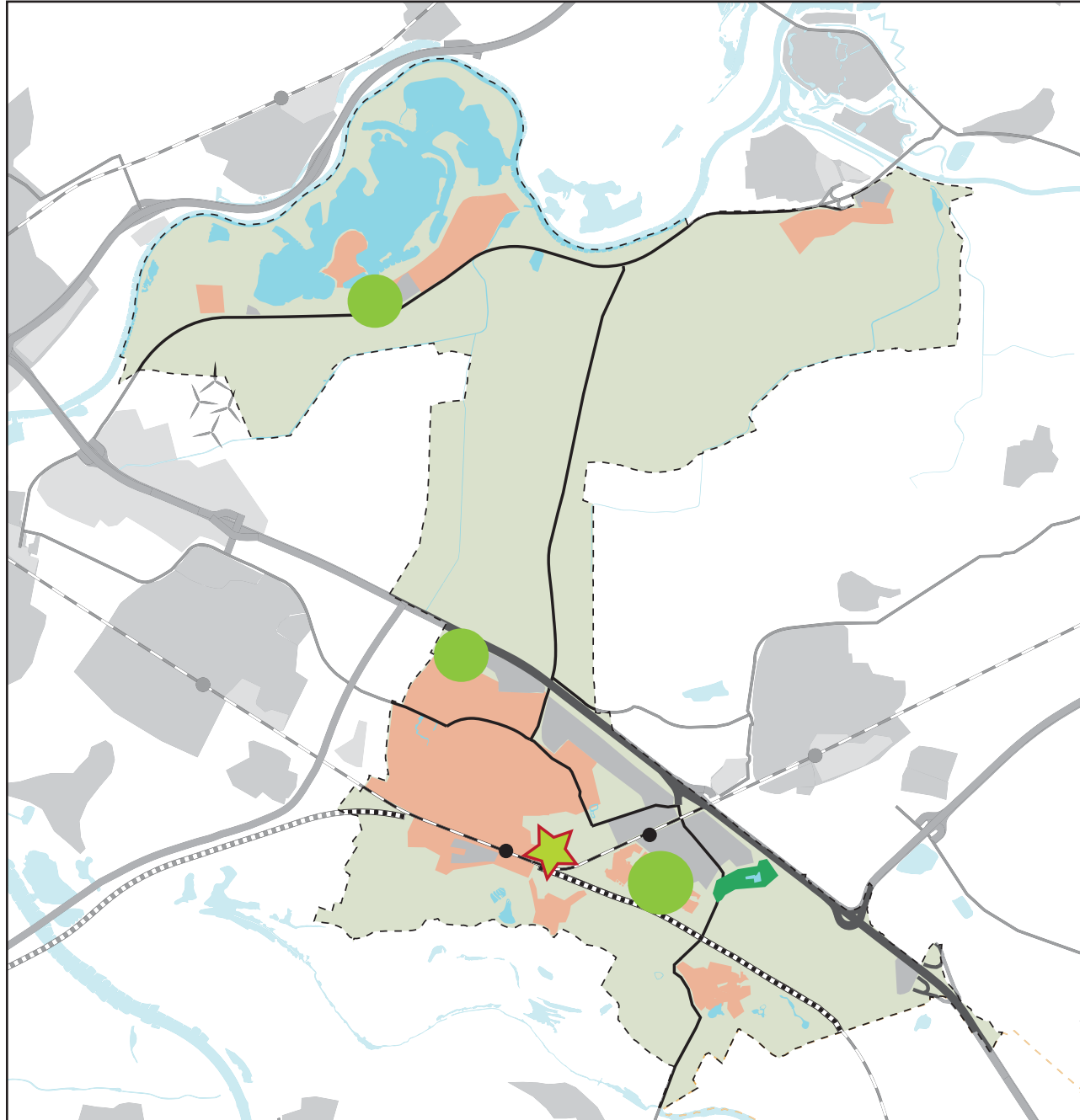

d) Cultuurhistorie versterkt recreatie en toerisme en vice versa

Hierbij valt te denken aan bezoeken aan landgoederen, wandel en fietstochten over oude dijken en door historische dorpjes, uitkijkend over de uiterwaarden, met een rustpunt bij een kolk. Te denken valt ook aan een ommetje Panoven. Cultuurhistorie versterkt recreatie en toerisme. Recreatie en toerisme zijn een stimulans in het behouden en versterken van het cultuurlandschap.

e) Zevenaar staat positief tegenover ontwikkelingsplannen die bijdragen aan het behoud, het herstel en de beleving van het archeologisch en cultureel erfgoed

De gemeente zal duurzame initiatieven van ondernemers ondersteunen. Beheer van bijvoorbeeld het heggelandschap rondom Angerlo of het kleinschaliger landschap van Oud-Zevenaar en Ooy worden ondersteund en voor zover mogelijk verbeterd.

Duurzaamheid 2030

- Voorbeeldfunctie gemeentehuis
- Duurzaam bouwen
- Windenergie
- Biobos

5.8 Milieu in Zevenaar van 2030

Door de gestelde kaders uit het Milieubeleidsplan 2012-2020|2030 heeft Zevenaar in 2030 een duurzame leefomgeving. De bijdrage aan “duurzaamheid” en “leefbaarheid” vanuit het milieubeleidsplan komt vanuit de kringlopen (energie en klimaat), ecologie (natuur en natuurbeleving) en milieuhygiëne (gezondheid, schoon en veilig), zie ook schema.

In 2030 heeft Zevenaar een grote verscheidenheid aan natuurgebieden op fietsafstand van de stad Zevenaar. De natuurgebieden hebben een meerwaarde voor bewoners van alle kernen en zijn zeer toegankelijk voor fietsers en wandelaars. Op verschillende plekken wordt de bezoeker bewust gemaakt van de natuurkwaliteit en zijn rol daarbinnen. Daarnaast zijn er aantrekkelijke routes met een rijke natuurbeleving. Binnen natuurgebieden is stilte en ruimte te ervaren, in de urbane zone ligt een aaneenschakeling van waardevolle groene gebieden zoals de Gimbornhof, het landgoed en de groene ruimte van het BAT-terrein met mogelijkheden voor ontspanning, natuurbeleving, cultuur.

In 2030 is door de toenemende infrastructuur en intensivering van omliggende (spoor)wegen de milieukwaliteit en daarmee de leefomgeving niet verslechterd. Op sommige plaatsen is de milieuhygiëne kwalitatief zelfs beter geworden.

Hoofddoelen duurzaamheid en leefomgeving

Om de beschreven geambieerde toekomstige situatie voor Zevenaar te bereiken zijn de volgende hoofddoelen van beleid geformuleerd. Deze sluiten (in de uitwerking) aan bij de algemene Kernopgaven: verbinden, diversiteit en kwaliteit. Bij de beschrijving is een onderscheid gemaakt

tussen de aspecten kringlopen (duurzaamheid), ecologie en leefomgeving, milieuhygiëne (gezondheid en veiligheid).

a) maximaal inzetten op kringlopen

Vanuit kringlopen staande begrippen duurzaamheid en duurzame energie centraal. Het duurzaam (ver)bouwen heeft onder andere betrekking op het goed isoleren van zowel de bestaande als nieuwe te bouwen woningen en gebouwen. Bij revitalisering van wijken en bedrijventerreinen, maar ook bij nieuwe ontwikkelingen moeten de kansen worden benut om duurzame energie toe te passen. Hierbij kan het gaan om zonne-energie, biomassa, aardwarmte of andere vormen van duurzame energie. Groene daken kunnen dienst doen als waterberging en verkoeling. Waar mogelijk wordt met partijen coalities aangegaan en worden prestatieafspraken gemaakt op het gebied van duurzaam bouwen en duurzame energie.

Op het niveau van bedrijventerreinen moeten bedrijven samenwerken (o.a. parkmanagement) om de energievraag en – overschot (warmte/koude) op elkaar af te stemmen. Er is een groot areaal aan daken. Dit kan optimaal worden benut voor groene daken en zonnecellen. Andere kansen zijn de productie van duurzame energie, alsmede

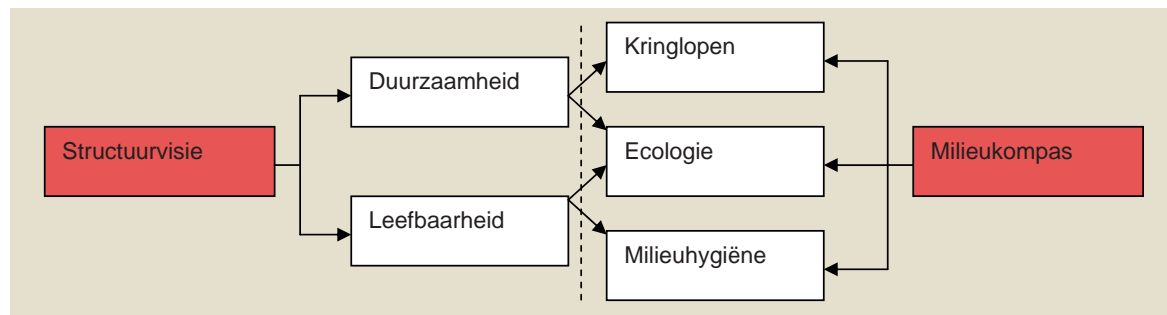
energiebesparende maatregelen (koude-warmte opslag, zonne-energie e.d.). Het is wenselijk dat zoveel mogelijk bedrijven een vervoersplan hebben.

In het kader van “zorgvuldig ruimtegebruik” wordt bij locatiekeuzen voor bedrijven de SER-ladder gehanteerd. Dit betekent dat nieuwbouw c.q. uitbreiding alleen mogelijk is als andere opties (uitbreiden of vernieuwen van bestaande locaties en gebouwen) niet mogelijk zijn.

De taak om duurzaamheidsmaatregelen te stimuleren en faciliteren ligt ook bij de gemeente. Zo kan bijvoorbeeld het welstandsadvies bij duurzame alternatieven een lagere prioriteit worden toegekend. Door een zorgvuldige keuze van de locatie van “rode” functies (wonen, werken, infrastructuur), gecombineerd met investeringen in de kwaliteitsverbetering van de omliggende groene ruimte, wordt de kwaliteit van de leefomgeving niet aangetast.

Het landelijk gebied voorziet voor een belangrijk deel in de behoefte aan duurzame energie en biedt daarmee een verbreding ten behoeve van de economische duurzaamheid en vitaliteit van sommige agrarische bedrijven.

Het streven is om op alle tankstations biobrandstoffen te verkopen en op alle openbare parkeerplaatsen elektrische oplaadpunten te hebben. Het

schema: structuurvisie - milieubeleidsplan: duurzame leefomgeving

centrum van Zevenaar moet goed met de fiets en het openbaar vervoer te bereiken zijn. Er dienen bijvoorbeeld dan ook voldoende fietsenstallingen met oplaadpunten voor de elektrische fiets en scooter te zijn.

De gemeente Zevenaar heeft een voorbeeldfunctie voor duurzaamheid. Dit uit zich bijvoorbeeld in de nieuwe energieneutrale huisvesting en het energie- en klimaatbeleid en de toekomstige uitwerking van projecten. Daarnaast initieert, faciliteert en stimuleert de gemeente Zevenaar burgers en het maatschappelijk speelveld, bijvoorbeeld door het verstrekken van informatie over energielabel-woningen en het stimuleren van parkmanagement en uitbreiden van parkmanagementarrangementen.

De maatregelen moeten stimulerend werken voor de ondernemers in Zevenaar, waardoor de ondernemers zelf ook duurzame plannen ontwikkelen. Veel van de plannen kunnen op eigen locaties geleverd worden, zoals groene daken en zonnecellen. Maar er kan ook geïnvesteerd worden in andere locaties waar per saldo wellicht meer winst te behalen is, bijvoorbeeld bij het rivierklimaatpark IJsselpoort, energiebos (de biomassa-centrale Groot Holthuizen wordt ook voor andere functies dan woningbouw gebruikt).

Fossiele energiebesparing staat bij alle functies hoog in het vaandel. Dit uit zich onder andere ook in de concessieverlening openbaar vervoer. De transitie naar andere duurzame energiebronnen (zon, biomassa, geothermie) en productiemethoden in combinatie met het werken aan energiebesparing en energierecyclen wordt door gemeente Zevenaar gestimuleerd.

b) de belevingswaarde van de leefomgeving is naar een hoger niveau getild

Vanuit ecologie staan de begrippen natuur en natuurbeleving centraal. Natuurgebieden zijn zichtbaar, toegankelijk en nabij woongebieden en zijn geschikt voor ontspanning en bezinning. Langs infrastructuur, tussen natuurgebieden en gekoppeld aan de stedelijke hoofd van de stad Zevenaar zijn ecologische verbindingen.

Verder is de kwaliteit van de leefomgeving op het gebied van landschap versterkt door beplanting te stimuleren en inpassing van duurzame initiatieven, bijvoorbeeld bio-energieproductie.

c) oplossen en voorkomen van knelpunten ten behoeven van een gezonde en veilige leefomgeving

Het versterken van de kwaliteit (milieuhygiënisch) van de leefomgeving gebeurt op verschillende vlakken:

- Infrastructuur: locatiekeuze (beperken autobewegingen en vergroten openbaar vervoer gebruik), beperking van belasting van de geluids- en luchtkwaliteitswaarden;
- Onderzoek mogelijkheid dezonering van bedrijventerrein Hengelder, waardoor kansen voor transformatie en ontwikkeling van andere functies ontstaan op en nabij Hengelder.

Veiligheid, in het kader van het streven naar een 'veilige omgeving', is een breed begrip: het gaat over veilige woon- en leefomgeving, een veilig ondernemersklimaat en een omgeving waarin de jeugd veilig kan opgroeien. Veiligheid is ook het voorkomen en bestrijden van brand van rampen en het bieden van nazorg. Er is fysieke veiligheid, externe veiligheid en sociale veiligheid. Voor een deel is deze veiligheid in beleidsdocumen-

ten vastgelegd en zijn er regionale afspraken gemaakt.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt rekening gehouden met een veilige omgeving. Daar waar mogelijk zal vooraf gestuurd worden op veiligheid. Voor "overstroming, ongevallen met brandbare/explosieve/giftige stof in de open lucht (relatie met externe veiligheid) en verkeer en vervoer" is het lastiger om vooraf te sturen en spelen externe, niet stuurbare invloeden een rol. Op het gebied van verkeer zet Zevenaar in op een duurzaam veilige weginrichting, zodat de weggebruiker weet wat van hem wordt verwacht.

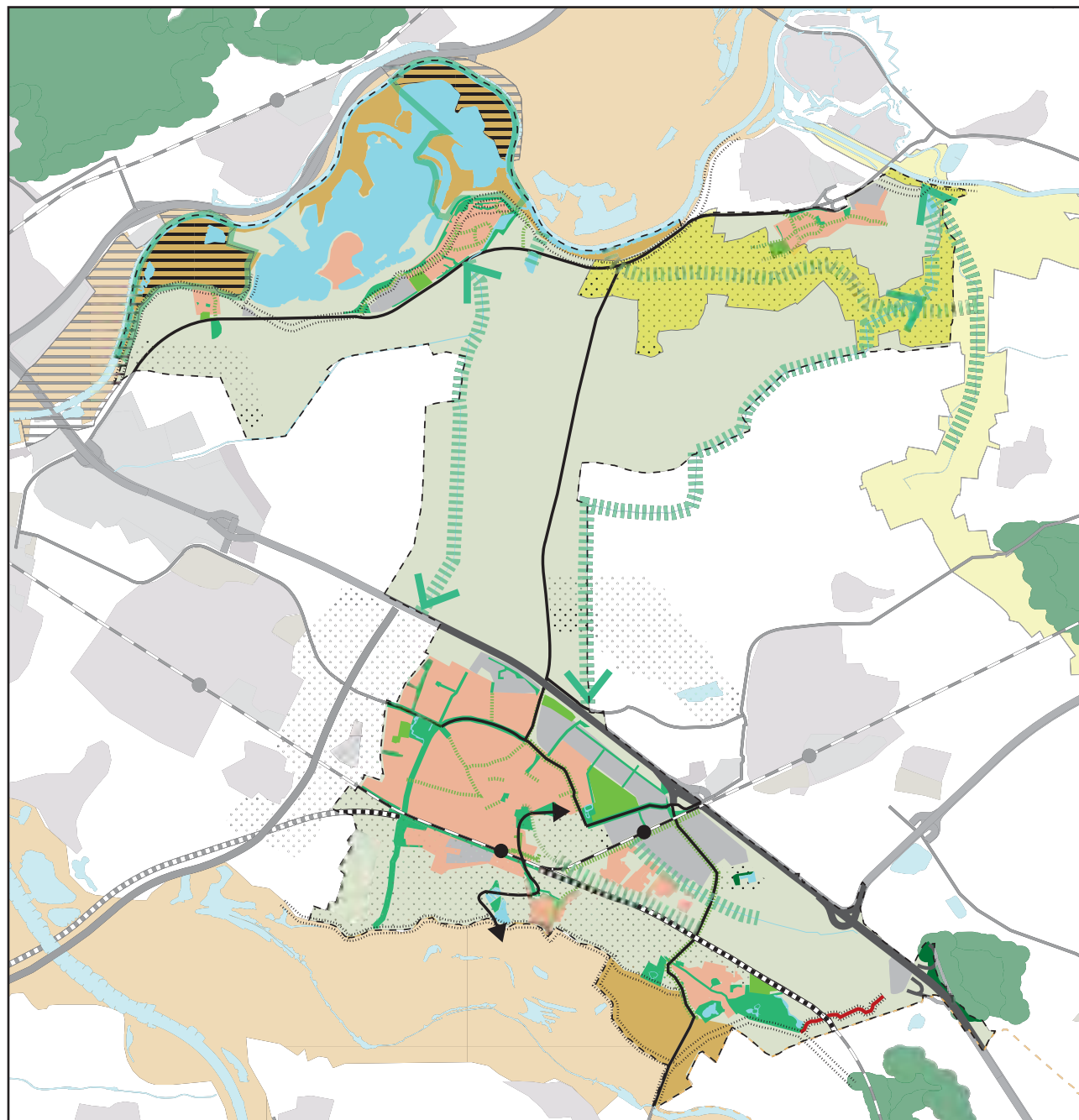
Bij externe veiligheid gaat het om alle activiteiten (productie, transport, opslag en gebruik) met betrekking tot gevaarlijke stoffen. De risicokaart geeft de fysieke veiligheid binnen de gemeente aan. Aandachtspunten zijn de A12, toekomstige A15, Betuweroute, spoor, (aardgas)transportleidingen, LPG tankstations, bedrijven met risico's.

De inrichting en beleving van de omgeving bepaalt mede de mate van het gevoel van "sociale veiligheid". Bij de planontwikkeling is hier aandacht voor, maar ook in de uitwerkings- en realisatiefase en bij het beheer en onderhoud. Het gaat niet alleen om maatregelen in de ruimtelijke ordening, maar ook om de aanwezigheid van politie, sociale controle, toezicht en camera's. Vooral in het centrum en in Zevenaar West voelen inwoners zich onveilig dan in de rest van de gemeente. Daarnaast is extra aandacht voor het uitgaans- en het stationsgebied.

Gemeente Zevenaar streeft een proactieve houding na op het gebied van (fysieke) veiligheid in relatie met ruimtelijke ontwikkelingen. Dit uit zich in het in een vroegtijdig (proactief) stadium betrekken van de hulpdiensten bij concrete plannen en projecten. Maar ook het inschakelen

van allerlei partners, zoals woningcorporaties en
zorginstellingen.

Landschap 2030

- Bestaande sportparken
- Versterken verbinding
- Natuurontwikkeling
- Verbinden waardevol landschap
- Landschapsversterking
- Bestaande groenstructuur
- Verbeteren groenstructuur
- Versterken landschapselement
- Dijklichaam
- Bos
- EVZ Montferland - Bingerden
- Natura 2000
- Herinrichting uiterwaarden

5.9 Landschap in Zevenaar van 2030

Er ontstaat een lint van natuur langs de IJssel met ruimte voor recreatie. De ecologische verbindingzone landgoed Bingerden - Montferland is gerealiseerd. De oorspronkelijke identiteit van het landschap is versterkt door het meer besloten te maken. De ecologische structuur wordt versterkt en er zijn verblijfsrecreatiefuncties ontstaan. De overgang tussen het dorp Lathum en het industrieterrein van Duiven is landelijker gemaakt. Het landgoed Bingerden is verbonden met de kern Angerlo. Het landschap rond het dorp is toegankelijker door het openstellen en verbinden van paden.

Aan de oostzijde van Giesbeek is groene recreatie ontwikkeld. De harde grens van de Rivierweg is verzacht door de ontwikkeling van groene functies aan de zuidzijde.

De specifieke landschappelijke kenmerken van het gebied Koppenwaard, zijn versterkt. Tevens heeft de natuur hier een impuls gekregen. Daarnaast is op beperkte schaal extensieve recreatie mogelijk door struinroutes.

In het open gehouden komgebied heeft agrarische bedrijvigheid de ruimte. (Langzaam) verkeersverbindingen door het gebied worden op een landschappelijk aantrekkelijke wijze begeleid. Het komgebied is belangrijk voor weidevogels. De voormalige stortplaats Zweekhorst is ontwikkeld met een recreatiefunctie aansluitend op Montferland.

Ten westen van de stad Zevenaar is een nieuw groen uitloopgebied ontstaan tussen de A15 en de stad. Aan de oostkant van het centrum ligt een groot parkgebied van aan elkaar gekoppelde groengebieden met monumentale bebouwing, waaronder kasteelboerderij landgoed Huys Sevenaar. De kasteelboerderij is een belangrijk

brongebied voor flora en fauna, het koppelt het Rijnstrangengebied met het groengebied ten oosten van Zevenaar. Het landgoed zelf is onder voorwaarden toegankelijk maar wordt door enkele paden verbonden met aangrenzende groengebieden.

In het rivierenlandschap van de Rijn is het kleinschalige landschappelijk karakter met hoogwaardige natuur versterkt evenals de recreatieve aantrekkelijkheid. Recreatieoord De Panoven is de spil in het uitloopgebied Panoven/Breuly ten zuiden van Zevenaar. Er is sprake van een goede aansluiting op het Rijnstrangengebied. Nieuwe vormen van groen wonen hebben in dit gebied een plek gekregen. De populatie van de internationaal beschermde kamsalamander, steenuilen en torenvalken is uitgebreid. In het Rijnstrangengebied wordt natuur en landschap verweven en krijgt de natuur op plaatsen langs de rivier en langs de Oude Rijnstrangen de ruimte zich te ontwikkelen.

Oud-Zevenaar is een kleine kern los van Zevenaar gebleven. Poelwijk, park Tichelkamp en de Breuly zijn aan elkaar gekoppeld zodat er een recreatief aantrekkelijk uitloopgebied ontstaat.

De karakteristieke open lintbebouwing in Ooy blijft gehandhaafd en wordt versterkt door onder andere de aanplant van streekeigen erfbeplanting en perceelgrensbeplanting. Relicten van het stroompje de Ooyse Aa zijn waar mogelijk weer herkenbaar gemaakt. Er is volop ruimte voor een ommetje Ooy, over onder andere de oude kerkepaden.

Nieuwe paden zorgen ervoor dat de gebieden rondom Babberich zoals Halsaf, Valdijk en Campuysen met elkaar verbonden zijn en er ruimte is ontstaan voor kleine ommetjes rond het dorp. De overgang van dorp naar landschap richting

het Rijnstrangengebied is hard en direct, terwijl de overgangen naar het noorden zijn verzacht en begeleid door groenstroken en bos.

In het kwartier bij Babberich is de perceelsstructuur haaks op de lintbebouwing aan de Beekseweg versterkt door de aanleg van groen. De Kwartiersedijk, een oude zanddijk met zeer waardevolle stroomdalflora, is weer herkenbaar in het landschap.

Water in het Zevenaar van 2030

Zevenaar beschikt in 2030 over een voldoende robuust watersysteem. Het oppervlaktewater is van goede kwaliteit en beleefbaar. Daar waar de omstandigheden in nieuwe uitleggebieden geschikt zijn is meer oppervlaktewater gecreëerd. De afvoer van regenwater is zichtbaar en wordt zoveel mogelijk geïnfiltreerd. Er is geen achterstand in het beheer en onderhoud van de watergangen. De gemeente werkt hier nauw samen met de waterkwantiteit en kwaliteitsbeheerder het Waterschap Rijn en IJssel. In nieuwe uitbreidingen en in de bestaande wijken wordt het water van de daken afgekoppeld en geïnfiltreerd.

De historische oude Aa is voor een belangrijk deel weer zichtbaar gemaakt (deels in de B.A.T. locatie). En ook de kleiputten van de oude steenfabriek de Panoven zijn hersteld. De oevers langs het oppervlaktewater zijn natuurlijk ingericht. Diepe zandwinplassen zijn heringericht.

Hoofddoelen landschap

Om de beschreven geambieerde toekomstige situatie voor Zevenaar te bereiken zijn de volgende hoofddoelen van beleid geformuleerd. Deze sluiten (in de uitwerking) aan bij de algemene Kernopgaven: verbinden, diversiteit en kwaliteit:

a) Behoud en waar mogelijk versterking van specifieke kenmerken en kwaliteiten, gericht op vergroting van de diversiteit en versterking van de identiteit.

Zevenaar zet in op behoud en versterking van het unieke rivierenlandschap en op het verder versterken van de rol van het water in de wijken en in de stad.

Om de diversiteit verder te vergroten, stimuleert Zevenaar versterking van de (oorspronkelijk) gebiedseigen kenmerken, zoals de verdere versterking van het kleinschalige karakter van het oeverwallenlandschap aan de IJssel en eveneens ten zuiden van de spoorlijn Arnhem-Oberhausen. De van oorsprong open komgebieden blijven open en agrarisch van karakter. De kernen en het omliggende landschap sluiten beter op elkaar aan. Daar waar sprake is van harde overgangen, zoals door de Rivierenweg, stimuleren we partijen om groene projecten te initiëren met een beperkte rode basis ter financiering (zoals nieuwe recreatieve functies).

Ook mensen van buiten, of passanten op de snelwegen moeten de eigen identiteit van Zevenaar kunnen beleven door een groene uitstraling naar buiten en fraaiere entrees. De aanleg en inpassing van de A15 biedt hier volop kansen.

b) Versterken en waar nodig herstellen van oude verbindingen

Belangrijk voor landschap en specifiek voor natuur, water en recreatie, is het herstellen van verbindingen:

- Realisatie van ecologische verbindingzones en in het algemeen grotere, aaneengesloten eenheden natuur en streven naar vergroting van de biodiversiteit daarin;

- Ommetjes rond de kernen in overleg met de grondeigenaren en gekoppeld aan andere ontwikkelingen;
- Verbinding van Zevenaar met het omliggende buitengebied en met de kernen in de noordrandzone (gekoppeld aan projecten als ontwikkeling rondom het Landgoed Huys Sevenaer, BAT-terrein, doortrekking A15 en verbreding A12);
- Verbinding tussen de landschappen binnen de gemeentegrenzen naar buiten toe (Montferland, Rijnstrangen, Veluwe en Reichswald);
- Het slechten waar mogelijk van barrières die door infrastructuur ontstaan zijn.

c) Een dynamisch & vitaal buitengebied én een duurzaam & (be)leefbaar buitengebied: een buitengebied in balans.

“Dynamisch & vitaal” heeft te maken met een economisch gezond buitengebied. Duurzaam & (be)leefbaar benadrukt de omgevingskwaliteit (milieu en landschappelijk), maar ook de sociale cohesie in het buitengebied en de kernen daarin. Beide kanten van de weegschaal moeten in balans zijn.

In het buitengebied is de landbouw een economische factor van betekenis. Vooral in het middengebied is het beeldbepalend voor het landschap en daarmee ook een belangrijk visitekaartje van onze gemeente. Bij landschappelijke veranderingen zal de landbouw betrokken zijn en worden in de totstandkoming en het beheer ervan. De landbouw blijft in grote delen van het buitengebied hoofdgebruiker van de ruimte.

In Zevenaar is geen landbouwontwikkelingsgebied. Voor economische functies in het buitengebied (bijvoorbeeld in vrijkomende agrarische bebouwing of als nevenfunctie) geldt dat ruim-

telijke kwaliteit en een goede landschappelijke inpassing op zowel structuur-, locatie- als inpassingniveau belangrijke voorwaarden zijn. De dynamiek in het buitengebied mag niet leiden tot aantasting van de natuur- en cultuurhistorische landschapswaarde (waardevolle doorzichten en historische linten). De verscheidenheid in kern en landschappen mag niet verloren gaan en dient uitgangspunt te zijn bij planontwikkeling. Verrommeling en vervlakking van het buitengebied tast uiteindelijk ook de economische betekenis van natuur en landschap aan, bijvoorbeeld voor toerisme en recreatie.

De kernen en het platteland horen bij elkaar. De bewoners in de kernen kopen de streekproducten en genieten van het landschap, ook ligt daar een deel van de werkgelegenheid voor bewoners van het platteland. Andersom zijn in de grote(re) kernen de voorzieningen aanwezig waarop ook bewoners van het buitengebied aangewezen zijn. De kernen hebben baat bij een vitaal platteland als recreatiegebied en bij landschappelijke kwaliteiten als vestigingsfactor voor bedrijven in de kernen. De fysieke overgang van kernen en het landelijk gebied behoeft meer aandacht, dit geschiedt in het kader van concrete projecten waar landschappelijke inpassing een belangrijke voorwaarde is. Er is ruimte voor duurzame initiatieven.

Er ligt een kans voor het “buitengebied” door in te spelen op de zorgvragen uit de kernen (zorgboerderijen, kinderopvang). Dit komt de economische vitaliteit van het platteland zeker ten goede.

Uitvoeringsparagraaf

6

6.1 Wettelijk kader

Met het vaststellen van de structuurvisie wordt een besluit genomen over de visie van het gemeentebestuur op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Met dit besluit wordt echter geen besluit genomen over de uitvoering van concrete (onderdelen van) de gepresenteerde visie.

In de Wro is bepaald dat een structuurvisie voorzien moet worden van een paragraaf waarin wordt aangegeven op welke wijze de voorgenomen ontwikkelingen worden gerealiseerd. Om hieraan uitvoering te geven is de structuurvisie voorzien van een projectenlijst waarin alle ruimtelijke ontwikkelingen zijn benoemd.

6.2 Projectenlijst

De projectenlijst is een opsomming van alle (grotere) ruimtelijke ontwikkelingen die in de structuurvisie zijn benoemd. Het betreft zowel projecten die in uitvoering zijn of projecten die nieuw in de visie naar voren zijn gekomen. Voor de omschrijving van de projecten wordt verwezen naar de vorige hoofdstukken. In de projectenlijst wordt naast een fasering aangegeven op welke wijze de financiering en realisatie van het project is voorzien.

6.3 Realisatie

Voor realisatie van beleid kunnen verschillende instrumenten worden ingezet, te weten:

- Procesinstrumenten
- Juridische instrumenten
- Financiële instrumenten

Procesinstrumenten

Procesinstrumenten zeggen iets over de inspanningen die de gemeente willen doen richting de uitvoering van het beleid. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om:

- Een goede afstemming van beleidsontwikkelingen, om maximale win-win situaties bereiken;
- Nadere uitwerking van beleid, om beleid op hoofdlijnen te operationaliseren;
- De wijze waarop de gemeente bij de verdere beleidsuitwerking wil omgaan met andere partijen, zoals overleg en communicatietrajecten, proces- en procedureafspraken.

Zevenaar gaat er vanuit dat ze in veel situaties (mede) afhankelijk is van andere partijen om onze beleidsdoelen te effectueren. De gemeente kiest ervoor om met de maatschappelijke groeperingen en andere partijen regelmatig de dialoog op te zoeken over het beleid en de effectuering van het beleid. In de Structuurvisie hebben we aspecten en keuzes aangegeven, welke voor ons

belangrijke aandachtspunten zijn bij de beoordeling van initiatieven van derden en het overleg daaromtrent.

Juridische instrumenten

Het inzetten van onze juridische instrumenten stelt ons in staat publiekrechtelijk en privaatrechtelijke sturing te geven aan ruimtelijke ontwikkelingen en daarmee aan ruimtelijke kwaliteit. Deze instrumenten vertalen het beleid in concrete rechten en plichten. Publiekrechtelijke instrumenten zijn de instrumenten uit de Wro. Privaatrechtelijke instrumenten zijn de overeenkomsten tussen de gemeente en derden.

Publiekrechtelijke instrumenten

Als gemeente willen we juridisch in staat zijn om bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen ook “nee” te kunnen zeggen. We kiezen er daarom voor om nieuwe “grotere/ingrijpende” ruimtelijke ontwikkelingen niet meer rechtstreeks te regelen in reguliere bestemmingsplannen voor woon- en werkgebieden en het buitengebied. We maken hierbij een uitzondering voor die ontwikkelingen die bij het in procedure brengen van een nieuw regulier bestemmingsplan reeds voldoende concreet zijn, waarvan de daarbij horende rechten en plichten bekend zijn en waar deze indien noodzakelijk in een anterieure overeenkomst zijn verankerd.

Privaatrechtelijke instrumenten

In het buitengebied zal, nog meer dan in de kernen sprake zijn van individuele herontwikkeling van bestaande onroerendgoed locaties. Het is ons streven om bij deze ontwikkeling door derden, met de betreffende partij(en) privaatrechtelijke overeenkomsten te sluiten, om de beoogde gemeentelijke doelen, de gewenste kwaliteiten en wanneer dat aan de orde is ook het noodzakelijke kostenverhaal veilig te stellen. Indien door omstandigheden een privaatrechtelijke overeenkomst niet haalbaar blijkt, maar we als gemeente de realisatie publiekrechtelijk toch mogelijk willen maken, dan verankeren wij die doelen via de publiekrechtelijke weg in een exploitatieplan dat samen met het bestemmingsplan wordt vastgesteld.

Financiële instrumenten

De gemeentelijke beleidsdoelstellingen vragen om substantiële financiële inspanningen. Deels zullen deze financiële inspanningen samengaan met opbrengsten via de grondexploitatie (Ontwikkelingsprojecten). In de huidige economische crisis is dit beperkter dan in het verleden (een periode van sterke groei) het geval was. Bij andere projecten is alleen sprake van kosten (Investeringsprojecten). Investeringsprojecten kunnen noodzakelijk zijn om ontwikkelingsprojecten mogelijk te maken. In die situatie kan een deel van de kosten van een investeringsproject (bijvoorbeeld een weg, of een groenvoorziening) op basis van de Grexwet worden verhaald op dat ontwikkelingsproject (Kostenverhaal). Gezien de beperkte inkomsten van ontwikkelingsprojecten in de huidige tijd, gecombineerd met de teruglopende middelen in het gemeentefonds vanuit het rijk in verband met de bezuinigingen, is gemeente genooddaakt zeer zorgvuldige afwegingen te maken om al dan niet een investeringsproject aan de slag te gaan. Voor de totale financiering van het beleid dat de

gemeente in deze structuurvisie heeft vastgelegd kunnen in beginsel de volgende mogelijkheden worden ingezet:

- Financiering via een gemeentelijke grond- en/of gebouwenexploitatie;
- Financiering via kostenverhaal op derden die door een ontwikkeling nieuwe bouwrechten verwerven;
- Extra financiële bijdragen van derden op basis van een anterieure overeenkomst;
- Subsidies en bijdragen van andere overheden en semi-overhedenvanuit de algemene middelen via de gemeentebegroting.

In de tabel met projecten en activiteiten in de bijlagen is, waar mogelijk, de voor de betreffende projecten aan de orde zijnde situatie aangegeven.

In de vastgestelde nota grondbeleid is als beleidsregel vastgelegd dat de gemeente Zevenaar waar nodig voor de (toekomstige) ontwikkelingen uitgaat van een facilitair grondbeleid, waarin samenwerking wordt gezocht met private partijen. Verder is aangegeven dat bij particulieren initiatieven bij voorkeur wordt uitgegaan van kostenverhaal via anterieureovereenkomsten.

Naast deze vormen van financiering maken we ook in de algemene middelen bijdragen vrij om een aantal door de gemeente als noodzakelijk beschouwde ontwikkelingen ook daadwerkelijk te realiseren.

Als gemeente streven we bij de volgende projecten naar een maximale (financiële) regierol:

- Woningbouw/werklocaties Zevenaar Oost
- Middag Oost
- Zwanewaay
- Herstructurering Hengelder en Tatelaar

Het gaat hier in concreto om reeds in gang gezette projecten. Voor nieuwe projecten voert

Zevenaar een facilitair grondbeleid.

De gemeente Zevenaar voorziet onder andere de volgende investeringsprojecten waar geen exploitatieresultaten tegenover staan:

- Uitloopgebieden voor de kern Zevenaar en ommetjes rond de kern;
- Herstel van cultuurhistorische structuren zoals de Kwartiersedijk;
- Witte vlekken in de recreatieve routes invullen;
- Opwaarderen van de entrees van Zevenaar;
- Ontwikkeling van sociaal-maatschappelijke en culturele voorzieningen;
- Infrastructurele aanpassingen als gevolg van wijzigende verkeersstromen door de aanleg van de A15 en verbreding A12;
- Vitalisering van de na-oorlogse wijken
- Ecologische verbindingzones en ecologische oevers.

Daarnaast wordt in de visie het voornemen geuit om een groot aantal beleidsstudies en onderzoeken op te starten welke gefinancierd moeten worden uit de algemene middelen. Voorbeelden hiervan zijn:

- De recreatievisie
- De wijkvisies
- De parkeernota
- De woonvisie
- Studies naar de noodzakelijke infrastructuurle maatregelen

Gezien de beschikbare algemene middelen moeten we hierin prioriteiten stellen c.q. moet er gefasseerd worden. De realisatie en fasering van deze beleidsprojecten is afhankelijk van het beschikbaar komen van middelen op de begroting.

6.4 Kostenverhaal

Indien een gewenste ontwikkeling een negatief plansaldo kent (hetzij een investeringsontwikkeling, hetzij een negatief ontwikkelingsproject voor zover deze valt onder bovenplanse verevening), dient de gemeente het volledige kostenverhaal-instrumentarium in te zetten, teneinde zoveel mogelijk kosten te verhalen op derden die profiteren van de desbetreffende ontwikkeling. Indien vervolgens alsnog blijkt dat de desgewenste ontwikkeling een negatief plansaldo oplevert, zullen we overwegen als gemeente of inzet van gelden uit de algemene middelen gewenst is. De Wro verplicht gemeenten de kosten van gemeentelijke investeringen (artikelen 6.2.3 t/m 6.2.7 Bro) te verhalen. Deze kosten kunnen onderscheiden worden in: de gebiedseigen kosten (o.a. de kosten die nodig zijn om het gebied bouw- en woonrijp te maken, inclusief gemeentelijke plannen en apparaatskosten, eventuele onderzoeken en planschade) bovenwijkse voorzieningen (alle kosten die in verband met de aanleg van een voorziening door de gemeente worden gemaakt); bovenplanse kosten / verevening (verevenen van een plan met een negatief exploitatieresultaat met een plan met een positief planexploitatie-resultaat door middel van een verplichte bijdrage).

Daarnaast kan de gemeente bij anterieure overeenkomsten bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen vragen.

Gebiedseigen kosten

Alle nieuwe ontwikkelingen dienen op een goede ruimtelijke, functionele en landschappelijke wijze te worden ingepast. Dit zijn gebiedseigen kosten aangezien deze kosten worden gemaakt teneinde een goede inpassing van het beoogde project te bereiken. Ook indien deze kosten buiten de plangrens vallen zijn deze kosten noodzakelijk

om een goede functionele en ruimtelijke inpassing te garanderen. De gemeente is verplicht dwingend de noodzakelijke binnenplanse en buitenplanse kosten op de initiatiefnemer te verhalen indien de gemeente deze kosten maakt in plaats van de initiatiefnemer. Om tot een goede inpassing van de functies te komen is het belangrijk om op verschillende schaalniveaus naar de ruimtelijke en landschappelijke inpassing te kijken. De kosten die gepaard gaan met de inpassing zijn te beschouwen als gebiedseigen kosten, aangezien ze noodzakelijk zijn voor een goede ruimtelijke en landschappelijke inpassing. Indien deze benodigde aanpassingen buiten het plangebied liggen is sprake van buitenplanse kosten die volledig aan de inpassing van de nieuwe functie kan worden toegerekend.

Bovenwijkse voorzieningen

Bovenwijkse voorzieningen zijn investeringsprojecten waar zowel nieuwe initiatieven, als reeds gerealiseerde initiatieven profijt van hebben. Veelal gaat het om grijze, groene en blauwe structuurinvesteringen waarvan een (groot deel van) de gemeente profijt ondervindt. Deze kosten dienen proportioneel naar rato van profijt en toerekenbaarheid verdeeld over de bestaande bebouwing en nieuwe initiatieven verdeeld te worden. Dit zal nader worden uitgewerkt en verantwoord in de Nota Kostenverhaal. Een gemeentelijke structuurvisie hoeft hiervoor niet de basis te bieden. De gemeente draagt daarbij zorg voor het financiële aandeel van de bestaande bebouwing.

Bovenplanse verevening

In de structuurvisie zijn verschillende doelstellingen voor de komende 15 – 20 jaar geformuleerd die gezamenlijk invulling geven aan een goede ruimtelijke ordening op het gebied van wonen, werken en recreëren. Deze ruimtelijke ordening speelt in op de verwachte toekomstige dyna-

miek. Om op een goede wijze in te spelen op deze ruimtelijke en functionele dynamiek zal qua thema en gebied worden gedifferentieerd in de doelstellingen. Deze differentiatie draagt bij aan het realiseren van een goede ruimtelijke ordening. Als gemeente Zevenaar achten we het dan ook wenselijk om de voor- en nadelen van deze differentiatie in programma en ontwikkelingscondities te verevenen per gebied / thema. Door het toepassen van differentiatie zullen sommi-ge ontwikkelingslocaties hiervan een voordeel ondervinden (ten opzichte van de geformuleerde doelstelling), terwijl anderen juist een nadeel hiervan ondervinden. Om dit te voorkomen wenssen we deze ontwikkelingen gezamenlijk te beschouwen als ware het een exploitatie(plan). In praktijk blijkt dit organisatorisch en procedureel meestal niet haalbaar. De gemeente Zevenaar wil daarom, positieve en negatieve grondexploitatie resultaten tussen plannen met een duidelijk onderlinge functionele en/of ruimtelijke relatie met elkaar kunnen verevenen: Nader onderzoek zal moeten uitwijzen wat de mogelijkheden zijn. Duidelijk is wel dat fondsvormig in dit verband slechts toegepast kan worden als er sprake is van samenhangende locaties en de samenhang en de toepassing van de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit goed zijn onderbouwd.

Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling

Als gemeente Zevenaar willen we, op basis van deze structuurvisie, ook investeringen doen die bijdragen aan een algemene verbetering van de woon-, leef-, en werkkwaliteiten van de gemeente. Deze investeringen hebben daarmee een positieve uitwerking op de waarde van bestaand, maar ook op de marktwaarde van nieuw te realiseren onroerend goed. Als gemeente vinden we het daarom gerechtvaardigd om bij het aangaan van een anterieure exploitatieovereenkomst ook een financiële bijdrage te vragen ten behoeve van deze gemeentelijke investe-

ringen. Het vragen van bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen is niet mogelijk in geval van een exploitatieplan en het sluiten van een posterieure exploitatieovereenkomst. Het betreft hierbij de investeringen op het gebied van leefbaarheid in de dorpen (onder andere voortkomend uit de op te stellen wijkvisies), versterking van natuur- en landschapswaarden in het buitengebied en in de kernen en recreatieve voorzieningen waarvan de gehele Zevenaarse samenleving profijt heeft. Voorbeelden van projecten waarvoor we een bijdrage ruimtelijke ontwikkeling vragen zijn:

- Ommetjes rond de kernen en stedelijke uitloopgebieden.
- Invullen witte vlekken recreatieve routes.
- Herstellen cultuurhistorische structuren en elementen zoals de Kwartiersedijk.
- Ecologische verbindingzones en natuurvriendelijke oevers.
- Herstellen haag- en laanstructuren.
- Vitalisering van naoorlogse wijken.

Subsidies en bijdragen van andere overheden en semi-overheden

Een aantal ontwikkelingen kunnen niet worden gerealiseerd zonder substantiële steun van andere overheden. Concreet betreft het de volgende projecten:

- Station Zevenaar Oost
- Herstructurering Hengelder
- Herstructurering Tatelaer
- Doortrekken regionale weg/Witte Kruis
- Regionale fietsroute bedrijventerrein A12
- Herontwikkeling stationsplein centrum
- Ecologische verbindingzone
- Herinrichting Koppenwaard
- Realisatie ecologische oevers
- Landgoed Sevenaer en versterking verbinding Zuid
- Realisatie ommetjes

Inzet Algemene Middelen Gemeentebegroting

In de gemeentelijke meerjarenbegroting(en) wordt aangegeven welke financiële speelruimte de gemeente kan vrijmaken om gewenste ontwikkelingen binnen de betreffende begrotingsperiode te kunnen realiseren. De bestaande begrotingssystematiek staat de gemeente niet toe voor de langere termijn reeds reserveringen en investeringen te benoemen, zonder dat daar concrete besluiten en dekkingsmiddelen aan ten grondslag liggen.

We beschouwen de inzet van algemene middelen als sluitstuk van de financiering nadat de financiële randvoorwaarden van een project zijn geoptimaliseerd en alle andere financieringsmiddelen zijn ingezet. De financiële speelruimte van de gemeente Zevenaar heeft niet de omvang dat structurele meerjarige verplichtingen met grote financiële risico's binnen de speelruimte van de begroting kunnen worden opgevangen. Gelet op de financiële ruimte van dit moment is er nauwelijks ruimte voor het voeren van nieuw beleid.

Conclusie

Uit onze financiële doorrekening blijkt dat er weinig kostendragers zijn die bij kunnen dragen aan de projecten. De belangrijkste kostendragers zullen particuliere initiatieven zijn.

Sleutelprojecten en – gebieden voor de Structuurvisie gemeente Zevenaar

1. Realiseren van 'Zevenaar-oost', met zowel ten aanzien van het wonen, het werken, landschap en voorzieningen een programma dat toegesneden is op toekomstige demografische ontwikkelingen, de Zevenaarse identiteit en de marktvrage en goed aansluit op de bestaande stad en infrastructuur.
2. Onderzoeken effecten en noodzakelijke maatregelen als gevolg van de realisatie van de A15 en verbreding A12: wat is echt noodzakelijk direct als gevolg van deze ontwikkelen en waarover de gemeente rondom de realisatie in gesprek gaat met RWS en wat zijn de elementen die we als gemeente Zevenaar hieraan willen koppelen om 'werk-met-werk' te maken.
3. Inventariseren mogelijkheden bestemmingsplannen rondom het aanpassen van de woning, gericht op het langer zelfstandig kunnen wonen van ouderen én de mogelijkheden voor functiemenging danwel beroep/bedrijf aan huis (om 'het nieuwe werken' te accommoderen)
4. Opstellen van wijkvisies gericht op vitalisering na oorlogse woongebieden, gericht op zowel de kwaliteit van de woningen, de kwaliteit en inrichting van de openbare ruimte (groen, spelen en parkeren), de verkeersveiligheid en de aanwezigheid/bereikbare (zorg)voorzieningen.
5. Ontwikkelen visie op het buitengebied ten behoeve van het opstellen van het bestemmingsplan buitengebied én om te komen tot een gebiedsgericht beoordelings- en inspiratiekader voor particuliere initiatieven in het buitengebied en de kernrandzones (de bandbreedte voor functionele en ruimtelijke mogelijkheden benoemen, evenals de randvoorwaarden daarvoor op het gebied van landschappelijke inpassing). Het op te stellen landschapsontwikkelingsplan biedt hiervoor een belangrijke basis.
6. Integrale, afgestemde gebiedsontwikkeling van het Centrum / Raadhuisplein in combinatie met BAT-locatie / landgoed Huys Sevenaer inclusief de aanhaking op het gebied Poelwijk en een doorsteek naar het gebied Breuly - Panoven
7. Optimaal gebruik en inrichting van de beide stationsgebieden e.o.
8. Creëren van stedelijk uitloopgebied voor de kern Zevenaar én ommetjes rond de kernen.
9. Integrale, afgestemde gebiedsontwikkeling Rhederlaag / Giesbeek / Riverparc / Koppenwaard / omgeving Lathum, gericht op landschappelijke kwaliteit, vitaliteit van de diverse functies, verruimen van de recreatieve mogelijkheden en waterveiligheid.
10. Het voorkomen van barrières en waar mogelijk het slechten van bestaande infrastructurele barrières.
11. Promotie / imagooversterking Zevenaar, gericht op versteviging van de positie van Zevenaar op het gebied van wonen, bedrijven en recreanten & toeristen.
12. Op gang brengen structureel overleg tussen gemeente en andere partijen als corporaties, zorginstellingen/-aanbieders gericht op levensloopbestendige wijken en kernen.

Bijlagen

Bijlage 1 Plankaart

Bijlage 2 Opgavennotitie Structuurvisie
Gemeente Zevenaar

Bijlage 3 Quickscan planmer en
Voortoets Natuurbeschermingswet

Bijlage 4 Projectenlijst

Bronnenlijst

- Ontwerp Opgavennotitie Structuurvisie, januari 2010
- Vrijkomende Agrarische Bebouwing, wonen en werken in het buitengebied van Zevenaar, mei 2009
- De nieuwe gemeente Zevenaar, Dynamisch hart te midden van landelijk groen, maart 2005
- Ruimtelijk Beleidsplan Zevenaar, januari 2005
- Economisch Beleidsplan 2008 - 2020, april 2008
- Beleidsplan Wet maatschappelijke ondersteuning 2008-2011, december 2008
- Verkeersbeleidsvisie, februari 1999.
- Activiteitenplan Toerisme en Recreatie 2006-2010, december 2006
- Beleidsnotitie Tussen belemmering en kans "beleidsnotitie voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten 2008-2013", december 2008
- Gemeenschappelijk integraal veiligheidsplan Zevenaar, februari 2012
- Externe veiligheid Zevenaar, februari 2012
- Bodembeheer, februari 2011
- Geurhinder en ruimtelijke ordening, april 2008
- Beleidsplan Stedelijk Groen 2006-2016, januari 2006
- Landschapsbeleidsplan Zevenaar, juni 1999
- Landschapsbeleidsplan Angerlo, november 1994
- Streekplan Gelderland 2005 en herzieningen
- Streekplanuitwerking zoekzones voor stedelijke functies en landschappelijke versterking
- Bestuurskracht Gelders lokaal bestuur Zevenaar, januari 2009
- Verstedelijkingsvisie 2010-2020 Stadsregio-

Arnhem, juni 2011

- Liemers leven! Compleet in zijn diversiteit, maart 2011

DIVERSITEIT Diversiteit is onze **identiteit**, kenmerkende verschillen tussen de kernen, landelijk gebied, vergroten van diversiteit in woon-, werkmilieus en in recreatiemogelijkheden, toe naar een eigen typisch karakter - Buiten wonen met stadsevoorzieningen binnen handbereik **VERBINDEN** Verbinding tussen **landschappen**; bossen, weiden, water, tussen steden en dorpen, de Stadsregio goed verbinden met haar achterland, Nederland met Duitsland, nationale- en lokale infrastructuur verknopen - Verbinden van **mensen**; voor het geleidelijk ontstaan van de Liemerse identiteit, voor een grote sociale cohesie in de kernen, voor een actief verenigingsleven, diep verankerd in onze samenleving - Verbinden van **bestuurders**; binnen de Liemerse gemeenten ontstaan belangrijke initiatieven om tot samenwerking te komen, zowel op organisatorisch vlak als met betrekking op de Liemerse identiteit. **KWALITEIT** In **landschap**, bereikbaar aaneengeschakelde grote uitloopgebieden voor de bewoners van de stad en de dorpen, robuuste structuren voor mens, plant en dier - Kwaliteit op **sociaal maatschappelijk** vlak, dankzij de overheersende gemoedelijke mentaliteit, toe naar een krachtige gemeenschap, durf om te ontwikkelen, goede scores op het gebied van veiligheid in al haar facetten. Kwaliteit in kernwaarden? Samen, Actief, Ondernemend - Kwaliteit voor wat betreft onze **Voorzieningen**; Verrassend Zevenaar; voorzieningenniveau dat bijzonder hoog is voor een middelgrote gemeente; ruim aanbod aan onderwijs, de derde winkelstad van de Stadsregio Arnhem Nijmegen, ruim aanbod aan cultuur, veel muziek, theater, film, historische verenigingen, veel keuze in restaurants en uitgaansmogelijkheden, veelzijdige sportfaciliteiten en het grootste watersportcentrum van Oost Nederland - **Economische** Kwaliteit: hoogwaardig aanbod van nieuwbouwwoningen, gevarieerde bedrijventerreinen, centrale ligging voor transport en logistiek, sterke landbouw - **Mobiliteit**; de Liemers hand in hand met de Randstad en Duitsland, gunstige ligging ten opzichte van het nationale wegennet, toe naar goede OV-verbindingen, Een 2e treinstation in Zevenaar Oost, onderdeel van Stadsregiopoort Oost; belangrijk regionaal knooppunt tussen auto en OV, steeds uitgebreider fietsnetwerk.